

N.B.:

1. All questions are compulsory.

Q.1 a) Explain the term consideration and discuss the rule stranger to the consideration can't sue and be sued. [12]

b) Sheela promises to pay Neela Rs. 3,00,000/- if Neela recommends her name for 'Maharashtra Bhushan', award. After getting the payment Neela fails to do the same. Can Sheela enforce the agreement? Explain your answer with reasons. [3]

OR

Write short notes : (Any THREE) [15]

1. Difference between Fraud and misrepresentation
2. Essentials for valid contract
3. Agreement by the person disqualified by the law
4. E-contracts
5. Agreements against public policy (Any Five)

Q.2 a) Explain the contract of agency and different modes of termination of an agency. [12]

b) 'X' took the loan from 'Y' of Rs. 50,000/- and 'Z' assures 'Y', in case of 'X' default he will pay. Name the special contract and identify the parties with reference to this example. [3]

OR

Write short notes [Any THREE] [15]

1. Essentials of contract of indemnity
2. Bailment and its various types.
3. Rights of the surty
4. Modes of creation of an agency
5. Contract of pledge and rights and duties of pawner.

Q.3 a) What is condition under the Sale of Goods Act, 1930? Discuss the various implied conditions. [12]

i) Explain who will bear the loss ? Why? [1]

ii) Discuss the consequences of destruction of goods. [2]

OR

Write short notes : [Any THREE] [15]

1. Goods and its different types
2. Difference between sale and Hire purchase agreement
3. Right of Resale in transit
4. Passing of property in case of sale of specific goods.
5. Difference between sale and agreement to sell.

Q.4 a) Explain in detail the difference between cheque and a Bill of exchange. [12]

b) Meena directs Kisanlal, Sadashiv Peth, Pune, on 15th Sept. 2013

'One month after the date pay to Saket or order Rs. 10,000/- only for value received. [3]

Write the name of the negotiable instrument, identify and explain the role of the parties involved in the same.

OR

Write Short notes [Any THREE] [15]

1. Types of Bills of Exchange
2. Noting and protest
3. Holder and Holder in due course
4. Penalties for dishonour of cheque

वेळ : २ तास

मराठी भाषांतर

गुण : ६०

सूचना :

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

प्र.१ अ) मोबदला ही संज्ञा स्पष्ट करून मोबदला न देऊ केलेली व्यक्ती दावा दाखल करू शकत नाही आणि त्याविरुद्ध दावा दाखल होऊ शकत नाही हे विधान स्पष्ट करा. (१२)

ब) जर नीलाने महाराष्ट्र भूषण पुरस्कारासाठी शीलाच्या नावाची शिफारस केली तर शीलाने नीलास तीन लाख रुपये देण्याचे वचन दिले. पैसे मिळाल्यानंतर नीला ते काम करण्यास असफल झाली. शीला ह्या ठरावाची अंमलबजावणी करू शकेल का ? कारणासहित स्पष्ट करा. (३)

किंवा

टीपा लिहा . (कोणत्याही तीन) (१५)

१. फसवणूक आणि विपर्यास यातील फरक

३. कायदयाद्वारे अपात्र असलेल्या व्यक्तीने केलेला करार

४. ई-करार

५. समाजहित विरोधी ठराव (कोणतेही पाच)

प्र.२ अ) प्रतिनिधीत्वाची संकल्पना स्पष्ट करून त्याच्या समाप्तीच्या विविध पध्दती लिहा. (१२)

ब) 'X' ने 'Y' कडून रु. ५०,०००/- चे कर्ज घेतले आणि 'X' ने ते परत केले नाही तर ते मी करेन असे वचन 'Z' ने दिले. या विशेष कराराचे नाव लिहा आणि त्याच्या संबंधित व्यक्ती वरील उदाहरणाच्या आधारे लिहा. (३)

किंवा

टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन) (१५)

१. नुकसान भरपाई करारासाठीच्या आवश्यकता
२. ठेव आणि त्याचे विविध प्रकार
३. हमीदाराचे अधिकार
४. प्रतिनिधीत्वाच्या निर्मितीच्या पध्दती
५. तारणाचा करार आणि तारण ठेवणाऱ्याचे अधिकार व कर्तव्ये

प्र.३ अ) मालविक्री कायदयांतर्गत अटी म्हणजे काय ? अध्याहत अटींवर चर्चा करा. (१२)

ब) आठ दिवस चाचणीसाठी एक घोडा विक्रेत्याने दिला परंतु खरेदीदार व विक्रेता यांची कोणतीही चूक नसताना घोडा मृत झाला.

१. यात कोणाचे नुकसान होईल ? का ? (१)
२. माल नष्ट होण्याच्या परिणामांवर चर्चा करा. (२)

किंवा

टीपा लिहा. (१५)

१. माल आणि त्याचे विविध प्रकार
२. विक्री आणि भाडेपट्टा करार यातील फरक
३. मालाची पुनर्विक्री
४. विशिष्ट मालाचे हस्तांतरण
५. विक्री आणि विक्रीचा ठराव यातील फरक

प्र.४ अ) धनादेश आणि हुंडी यातील फरक सखोलतेने स्पष्ट करा. (१२)

ब) मीनाने सदाशिव पेठ, पुणे येथे राहणाऱ्या किसनलाल यांना १५ सप्टेंबर २०१३ रोजी 'पुढील निर्देश दिले. आजच्या तारखेपासून एक महिन्यांनी साकेत यास किंवा त्याच्या आदेशानुसार रु. १०,०००/- देणे आहे.

परक्राम्य दस्तावेजाचा प्रकार लिहून या उदाहरणातील व्यक्ती त्यानुसार कोण आहेत ते लिहा.
व त्यांच्या भूमिका स्पष्ट करा.

(३)

किंवा

टीपा लिहा. (कोणत्याही तीन)

(१५)

१. वचनचिठ्ठीचे प्रकार
२. नोदणी व हरकत
३. धारक आणि विशिष्ट कालावधीसाठीचा धारक
४. धनादेश न वठल्यामुळे होणाऱ्या शिक्षा
५. परक्राम्य दस्तावेजाची पूर्ण मुदत

* * * * *

(५४)

Explain in detail the difference between cheque and a bill of exchange.

b) Meena directs Kisanlal, Sadashiv Path, Patna, to pay Rs. 10,000/- to Saket on 1st Sept. 2013.

One month after the date pay to Saket or order.

(५५)

Write short notes (Any THREE)

1. Type
2. Dating and protest
3. Holder and Holder in due course
4. Penalties for dishonour of cheque

वेळ : २ तास

मराठी भाषांतर किंवा

सुभ : १०

(५६)

सर्व परत अनिवार्य आहेत.

अ) मोठ्या ही सजा स्पष्ट करून मोठ्या न देऊ केलेली व्यक्ती वाचू देऊन नोदणी व हरकत यांचे आणि त्याविरोध दावा दाखल होऊ शकत नाही हे विधान स्पष्ट करा.

ब) जर नीलाम महाराष्ट्र भूयण पुरस्कारासाठी शीलाबाई यांनी नोदणी देऊन शीलाबाई यांनी नोदनास तीन लाख रुपये देण्याचे वचन दिले. पैसे मिळाल्यानंतर नीला ते काम करणारा असल्याची घोषणा करू.

(५७)

असल्याची घोषणा करू.